

ИЛИАДИСЪ

Органъ на бившитѣ македоно-одрински революционери

Урежда редакционенъ комитетъ = Излиза седмично

Редакция и администрация на улица „Прѣславъ“ № 4 – София. Телефонъ 1932

АБОНАМЕНТЪ: За България годишно 120 лева, полугод. 65 лева, За странство 200 лева, За Америка 2 долара

„Нека враговетѣ на Македония повтарятъ до
втръсване, че не ежествува македонски въпросъ.
Свѣтътъ вижда друго по гробищата на Македония,
по колибитѣ въ България, по университетитѣ въ
Еуропа, по фабрицитѣ и пжтищата на Америка.

Македонскиятъ въпросъ сжествува въ една
покъртителна форма и той ще се разреши съобразно
интереситѣ на онеправданитѣ, на милионитѣ, чието
знаме е „Свобода или Смъртъ“.

(Изъ „бюлетина“ на Македонската емиграция
въ Америка, отъ 1 октомври 1925 год., брой 7)

Ето Македонската азбука!

Гърция, която искаше да възстанови византийската империя, и да направи Цариградъ своя столица, да превземе Одеса, Батумъ и Ерзерумъ, да се простре на голъмо разстояние въ Мала Азия и чрезъ Цариградската вселенска патриаршия да претополи всички християнски народи подъ турска власт, е станала до такава степенъ културна и толерантна, че сама се е замислила за културното подигане на подвластнитъ си инородни малцинства. Особено тя е внимателна къмъ своитъ „славяногласни“. И се заела да имъ помогне за умственото и нравственото имъ подигане, за която целъ имъ стъкмила букваръ за обучението на малкитъ дечица на роденъ езикъ. И нарекла тоя букъаръ „abeceder“, и го напечатала съ латински букви.

Каква целъ обаче гони Гърция съ тоя „abeceder“, съставенъ отъ гърци за българи? — Да се хвърли прахъ въ очитъ на Европа и да се отнеме оржжието отъ ржцетъ на силна Сърбия да се бърка въ домашнитъ работи на Гърция подъ предлогъ, че се застѣпва за националнитъ права на останалитъ подъ гръцка властъ „сърби“

Че Гърция нѣма абсолотно никакви добри и искрени намѣрения съ тоя „abeceder“, нѣма що да се говори. Ако тя искаше да даде права на славяногласнитъ като инородно меншество да се учатъ на родния си езикъ, каква нужда имаше да съчинява букваръ съ латинска азбука? Защото това инородно славянско меншество имаше до вчера, вои училища, свои буквари и свои учебници. Тѣ се печатаха въ Солунъ, въ Цариградъ и въ Одринъ съ славянска азбука.

Не! Това, що Гърция прави, е подигравка не само съ „славянското“ меншество въ страната, но и съ цѣла Европа. Защото цѣлиятъ свѣтъ знае, че Македония бѣше покрита съ български училища, че въ Солунъ ние имаме три пълни гимназии, четири основни училища и четири църкви.

Ако гърцитъ бѣха искрени въ желанието си да дадатъ културни и наионални права на своето подвластно славянско меншество, нѣмаше нужда да му съчиняватъ букваръ съ чужда азбука, а щѣха да му разрешатъ да си отвори църквитъ и училищата, що имаше при Турция, и да повика прокуденитъ си учители и свещеници извънъ границитъ на Македония.

При все това, абецедертъ на Гърция има историческо значение за насъ прокуденитъ българи извънъ границитъ на Македония. Докато сърбитъ се стараятъ да отрекатъ по всѣкакъвъ начинъ, че въ Македония нѣма българи, гърцитъ идватъ да докажатъ обратното по коственъ начинъ. Вземете абецедера такъвъ, какъвто е съставенъ, и го четете: при все че тенденцията на съставстителитъ е била да отдалечатъ езика на „славянитъ“ отъ Македония отъ българския, той си остава все пакъ български. И това личи на всѣки редъ. И права е мисълта, че е добре тоя абецедертъ да се изпрати на всички учени и нарочно ослѣпѣли политически мжже и държавници въ Европа, за да видятъ още веднѣжъ, че славянското население въ разпокъсана Македония е българско и че страшна неправда се извърши надъ него, като се постави подъ робство на сърбитъ и гърцитъ, за да го тиранизиратъ и претолавятъ.

Но това, що не гасне, не се гаси. Правдата ще излѣзе наяве, и никаква тирания не ще я унищожи. Правдата ще възкресне, и напукъ на всички насилия и неправди, ние ще се върнемъ въ роднитъ си огнища и ще дадемъ още веднажъ доказателство, че ние сме народъ на мира, куктурата и напредъка. И още веднѣжъ ще послужимъ за връзка, обединение и възраждане на славянството, както това направихме презъ епохата на нашитъ славни праотци, славян просѣвители Кирилъ и Методия, Климента и Наума.

Е. Спространовъ